

aeres milieu

ingenieursbureau voor bodem, archeologie, geohydrologie, ecologie

RAPPORT

Archeologisch bureau- en inventariserend
veldonderzoek, verkennende fase,
door middel van boringen
Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort
(Gemeente Land van Cuijk)

RAPPORT

Archeologisch bureau- en inventariserend veldonderzoek, verkennende fase door middel van boringen Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort (Gemeente Land van Cuijk)

Aeres Milieu Projectnummer : AM25471
Status rapport : Definitief
ISSN Nummer : 2214-5656
Datum : 23 februari 2026

Opdrachtgever : Ordito B.V.
Postbus 94
5126 ZH Gilze

Opsteller rapport : 5.1.2e | 5.1.2e | 5.1.2e
Actorregistratienrs. : 26962666 | 68991569

Redactie : 5.1.2e
Actorregistratienrs. : 26962666

Vrijgave : 5.1.2e
Actorregistratienrs. : 70954887

Aeres Milieu B.V.
Noordhoven 4
6042 NW ROERMOND
(t) 5.1.2e
e-mail: info@aeres-milieu.nl
www.aeres-milieu.nl

4002 + 4003

Disclaimer

Het onderzoek is op zorgvuldige wijze uitgevoerd volgens de algemeen gebruikelijke inzichten en methoden (opzet conform de geldende richtlijnen en protocollen).

Aeres Milieu accepteert op voorhand geen aansprakelijkheid voor maatregelen of mogelijke beslissingen die de opdrachtgever naar aanleiding van het door Aeres Milieu uitgevoerde onderzoek neemt. Tevens wordt opgemerkt dat Aeres Milieu voor het verkrijgen van de voor het bureau onderzoek noodzakelijke informatie (mede) afhankelijk is van externe bronnen. Voor Aeres Milieu is niet te verifiëren of deze bronnen altijd volledig en zonder fouten zijn. Hierdoor kan Aeres Milieu niet instaan voor de juistheid en volledigheid van de verzamelde historische informatie.

In het kader van de AVG wordt in onze rapportages niet gewerkt met handtekeningen en/of parafen.

INHOUDSOPGAVE

SAMENVATTING	4
ADMINISTRATIEVE GEGEVENS	6
1. INLEIDING	7
2. WERKWIJZE	9
2.1 Inleiding	9
2.2 Verkennend veldonderzoek door middel van boringen	9
3. BUREAUONDERZOEK	11
3.1 Landschappelijke situatie – geologie en geomorfologie	11
3.2 Landschappelijke situatie - bodem	12
3.3 Bewoningsgeschiedenis – historisch overzicht	12
3.4 Bewoningsgeschiedenis – archeologische waarden	13
3.5 Bewoningsgeschiedenis – historisch kaartmateriaal	15
4. VERWACHTINGSMODEL	19
5. VELDWERKZAAMHEDEN	21
5.1 Algemeen	21
5.2 Fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw	22
5.3 Interpretatie	22
5.4 Archeologische indicatoren	23
6. CONCLUSIE	24
6.1 Algemeen	24
6.2 Beantwoording onderzoeksvragen	24
7. AANBEVELINGEN	26
LITERATUURLIJST	27

Bijlagen:

- 1 Topografische ligging onderzoeksgebied
- 2 Boorpuntenkaart
- 3 Archeologische gegevens cf. Archis 3
- 4 Archeologische Beleidskaart gemeente Land van Cuijk
- 5 Overzicht geomorfologische kaart
- 6 Overzicht bodemkaart
- 7 Reliëfkaart
- 8 Boorkernbeschrijvingen

SAMENVATTING

In de periode oktober – november 2025 is door Aeres Milieu een archeologisch bureau- en verkennend booronderzoek uitgevoerd aan de Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort (gemeente Land van Cuijk).

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit archeologisch onderzoek betreft een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) ten behoeve van een vormverandering van het bouwvlak zodat een nieuwe kippenstal gebouwd kan worden. De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering, zal de bodemverstoring tot ten minste 80 centimeter (vorstvrije diepte) beneden maaiveld reiken. De verwachting is dan ook dat bij het uitgraven van de bouwputten, ten behoeve van de voorgenomen nieuwbouw, de bodem tot in het archeologische niveau verstoord zal worden en eventueel aanwezige archeologische waarden daardoor verloren zullen gaan.

De onderzoekslocatie ligt volgens de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk in de zone Waarde – archeologie 6: middelhoge verwachting (gematigde verwachte dichtheid aan vindplaatsen. Binnen het omgevingsloket is geen archeologische bestemmingsvlak/dubbel-bestemming aanwezig. Bij een wijziging van het omgevingsplan is het, geredeneerd op basis van ETFAL (evenwichtige toedeling van functies aan locaties) noodzakelijk om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een of meerdere archeologische vindplaatsen ter plekke van het plangebied. Dat kan alleen door middel van archeologisch onderzoek (of eventueel op basis van bewijs dat de bodem reeds volledig verstoord is).

De omgeving van het plangebied ligt in een lager gelegen terrasvlakte, tussen twee hoger gelegen zones van dekzandruggen. Er waren geen nabijgelegen watervoorzieningen beschikbaar. In de directe omgeving zijn tot op heden geen vuursteenvondsten uit deze periode bekend. Binnen het plangebied worden beekeerdgronden verwacht. Beekeerdgronden hebben wel een eerdlaag, maar deze is van nature gevormd en niet zo dik. Hierdoor zijn de archeologische resten minder goed beschermd tegen latere invloeden. De aanwezigheid van roestvlekken duidt op een (zeer) slechte ontwateringstoestand van de ondergrond van deze bodem. Al deze factoren zorgen voor de toekenning van een lage verwachting voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum. Eventueel kunnen wel *off-site* verschijnselen zoals voordes en rituele deposities worden aangetroffen vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem.

De laaggelegen positie ten opzichte van de directe omgeving zal ook niet meteen een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn geweest voor latere landbouwende samenlevingen. Verder spreekt de (zeer) slechte ontwateringstoestand van de beekeerdgronden in het nadeel voor bewoning in deze periode. Er is wel een archeologische vuursteenvondst bekend op circa 240 meter ten oosten van het plangebied (*onderzoeksmelding 2876224100*). Op basis hiervan geldt een middelhoge verwachting voor de periode neolithicum tot en met vroege middeleeuwen. Ook hier kunnen eventueel wel *off-site* verschijnselen worden aangetroffen vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem. Het plangebied ligt aan de Papenvoortsedijk. Deze straat vormde een uitvalsweg vanuit de historische kern van Rijkevoort en liep zuidwaarts naar de heidegronden. Het plangebied en omgeving was gelegen in een moerassig gebied en vooral in gebruik als weidegronden. Het plangebied blijft tot de dag van vandaag onbebouwd. Ook hier ontbreken de archeologische vondsten en vindplaatsen op een aantal vermoedelijk middeleeuwse sporen (*onderzoeksmelding 2442411100*) na. Op basis hiervan en de natte omgeving geldt voor de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd een lage verwachting. Eventueel aanwezige archeologische resten worden vanaf het maaiveld verwacht en kunnen bestaan uit resten van verbindingswegen of knuppelpaden, perceelscheidingen, sporen van agrarische activiteiten.

Wat betreft de conservering en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten kan het volgende gesteld worden: Binnen het plangebied worden beekeerdgronden verwacht. Deze gronden hebben wel een eerdlaag, maar deze is van nature gevormd en niet zo dik. Hierdoor zijn de archeologische resten minder goed beschermd tegen latere invloeden. Door de gemiddeld hoge grondwaterstand (GWT IV) kunnen eventueel bewaarde organische resten wel goed bewaard zijn.

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een AC-bodemprofiel. Op basis van de boringen blijkt dat het plangebied in een natte omgeving ligt en daarmee niet aantrekkelijk was voor bewoning. Op basis van de landschappelijke ligging (natte omstandigheden) worden er geen archeologische sporen verwacht in het plangebied. Om deze reden wordt de kans op het aantreffen van archeologische resten laag geacht en zullen de voorgenomen graafwerkzaamheden geen bedreiging vormen voor het archeologisch bodemarchief.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

De resultaten van dit onderzoek zijn getoetst door de bevoegde overheid (gemeente Land van Cuijk) en akkoord bevonden.¹

Wij willen de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat al bodemverstorende of voorbereidende activiteiten ondernomen kunnen worden.

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en gebruikelijke methoden. Het onderzoek is gericht op het inzichtelijk maken van de toestand van het bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging, dan wel vernietiging, als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt.

ADMINISTRATIEVE GEGEVENS

Administratieve gegevens onderzoekgebied	
Projectnaam	AM25471
OM-nummer	5842411001
Soort onderzoek	Bureau- en verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen
Provincie	Noord-Brabant
Gemeente	Land van Cuijk
Plaats	Rijkevoort
Adres	Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort
Toponiem	Papenvoortsedijk 4a
Kadastrale registratie	Gemeente Boxmeer, sectie X, nummer 743 (ged.)
x, y-coördinaten	Centrum: 188.721 ; 407.073
	NW: 188.676 ; 407.103
	NO: 188.711 ; 407.124
	ZW: 188.729 ; 407.022
	ZO: 188.767 ; 407.047
Aanleiding onderzoek	Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA)
Oppervlakte plangebied	Circa 3.400 m ²
Huidig grondgebruik	Akker
Opdrachtgever	Ordito B.V.
Bevoegde overheid	Gemeente Land van Cuijk
Archeologisch adviseur	5.1.2e
Opslag documentatie en materiaal	N.v.t./Noordhoven 4 te Roermond tot deponering bij provinciaal depot bodemvondsten Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch/E-depot
Datum uitvoering veldwerk	11 november 2025

1. INLEIDING

In opdracht van Ordito B.V. heeft Aeres Milieu een archeologisch bureau- en verkennend veldonderzoek, d.m.v. boringen uitgevoerd op de locatie:

Adres onderzoekslocatie	: Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort
Gemeente	: Land van Cuijk
Oppervlakte	: Circa 3.400 m ²
Huidig gebruik van de locatie	: Akker
Toekomstig gebruik	: Nieuwe kippenstal

Dit archeologische onderzoek is uitgevoerd conform de richtlijnen van de BRL SIKB 4000 (protocol 4002 en 4003), versie 4.2. Het archeologische onderzoek bestaat uit een bureauonderzoek naar de historie en bodemgesteldheid van de onderzoekslocatie. Aanvullend hierop is een verkennend veldonderzoek d.m.v. boringen op het perceel uitgevoerd. De werkzaamheden in het veld zijn uitgevoerd onder leiding van een senior KNA-prospecteur.

Aanleiding

De aanleiding voor het laten uitvoeren van dit archeologisch onderzoek betreft een Buitenplanse omgevingsplanactiviteit (BOPA) ten behoeve van een vormverandering van het bouwvlak zodat een nieuwe kippenstal gebouwd kan worden. De diepte van de toekomstige bodemverstoring is op dit moment onbekend, maar uitgaande van een standaard funderingsdiepte zonder onderkeldering, zal de bodemverstoring tot ten minste 80 centimeter (vorstvrije diepte) beneden maaiveld reiken. De verwachting is dan ook dat bij het uitgraven van de bouwputten, ten behoeve van de voorgenomen nieuwbouw, de bodem tot in het archeologische niveau verstoord zal worden en eventueel aanwezige archeologische waarden daardoor verloren zullen gaan.

De onderzoekslocatie ligt volgens de Archeologische Beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk in de zone Waarde – archeologie 6: middelhoge verwachting (gematigde verwachte dichtheid aan vindplaatsen) (Bijlage 4).² Binnen het omgevingsloket is geen archeologische bestemmingsvlak/dubbelbestemming aanwezig.³ Bij een wijziging van het omgevingsplan is het, geredeneerd op basis van ETFAL (evenwichtige toedeling van functies aan locaties) noodzakelijk om vast te stellen of er al dan niet sprake is van een of meerdere archeologische vindplaatsen ter plekke van het plangebied. Dat kan alleen door middel van archeologisch onderzoek (of eventueel op basis van bewijs dat de bodem reeds volledig verstoord is).

Doel

Het doel van het archeologische bureauonderzoek is het opstellen van een gespecificeerd archeologisch verwachtingsmodel voor de locatie. Dit verwachtingsmodel wordt op basis van historische kaarten en bekende landschappelijke en archeologische gegevens gevormd. Dit verwachtingsmodel zal vervolgens leiden tot een aanbeveling of eventueel vervolgonderzoek.

² Archeologische beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk, RAAP-rapport 6589, 2024.

³ www.omgevingswet.overheid.nl

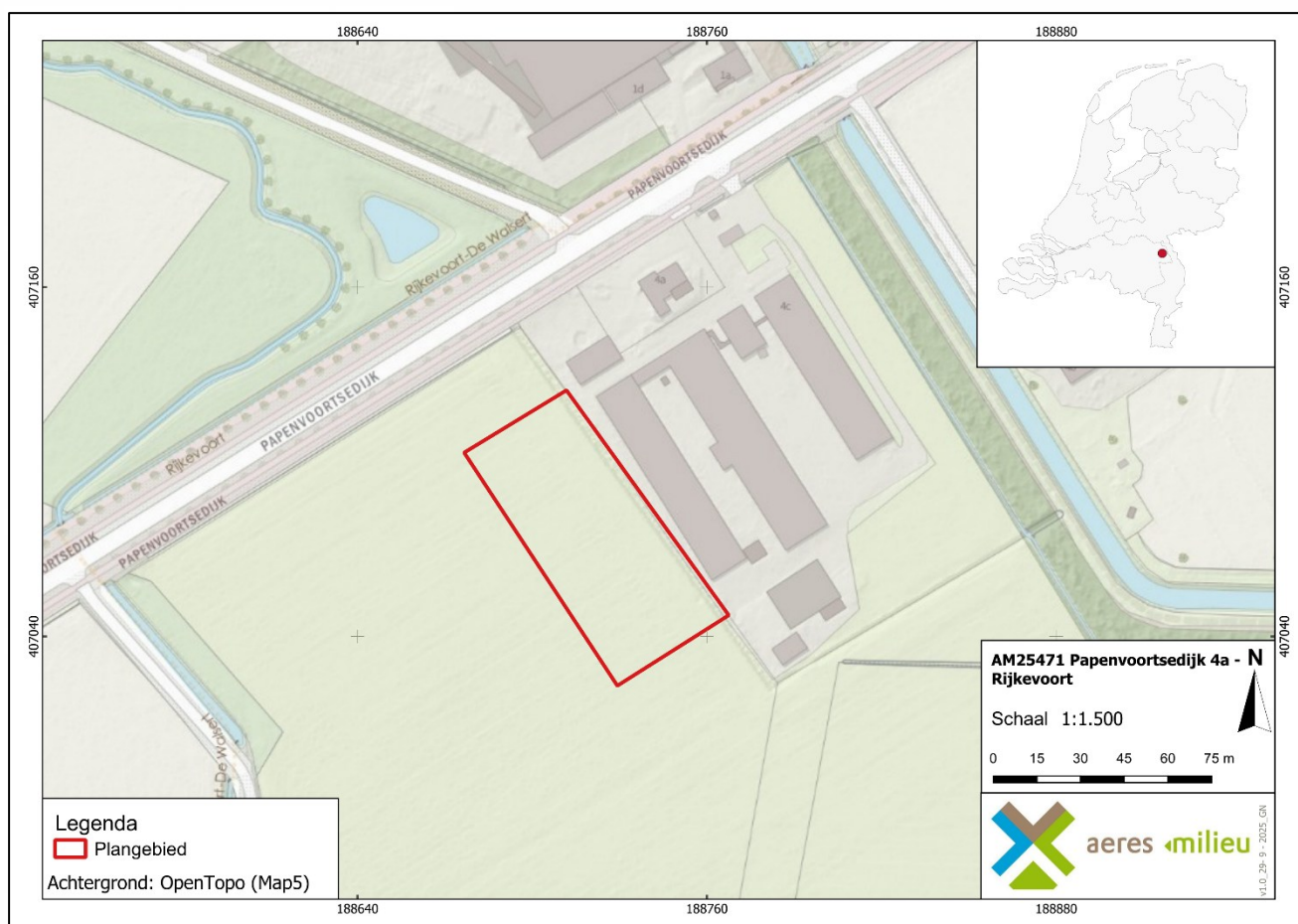
Het doel van het aansluitende verkennend booronderzoek is het toetsen van het in het bureauonderzoek opgestelde gespecificeerd archeologische verwachtingsmodel waarbij de bodemopbouw in kaart wordt gebracht en daarmee de mogelijke aanwezigheid van een potentieel archeologisch vondstniveau.

Specifiek voor de onderzoekslocatie Papenvoortsedijk 4a te Rijkevoort zijn de volgende onderzoeksvragen geformuleerd:

- Is er sprake van stratigrafische lagen die archeologische waarden kunnen bevatten?
- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?
- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?

Plangebied

Het plangebied ligt aan de Papenvoortsedijk op circa 600 meter ten zuidwesten van de kern van Rijkevoort. Momenteel is het plangebied in gebruik als akker (Figuur 1). In het noorden, westen en zuiden wordt het plangebied begrensd door datzelfde akker. Ten oosten ligt een pluimveehouderij en twee bedrijfswoningen (huisnummer 4a).

Figuur 1. Topografische ligging van het plangebied. Het plangebied is aangegeven met het rode kader (Bron: OpenTopo (Map5)).

2. WERKWIJZE

2.1 Inleiding

Bij het uitvoeren van het bureauonderzoek is gebruik gemaakt van verschillende bronnen. Deze bronnen geven inzicht in bekende, of te verwachten, archeologische resten binnen het onderzoeksgebied. Daarnaast zijn deze bronnen van belang voor het opstellen van de landschapsgenese.

Archeologische bronnen

- Archeologische Monumentenkaart (AMK)
- Archeologisch Informatiesysteem (Archis3)
- Archeologische Beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk
- Specifieke lokale informatie (heemkundekring, amateurarcheologen)

Bodem- en geomorfologische kaarten

- Geologische kaart van Nederland (2021)
- Geomorfologische kaart (Alterra, uit Archis3)
- Bodemkaart (Alterra)
- Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5)

Historische kaarten

- Meierijkaart van Hendrik Verhees (1794)
- Tranchotkaart (1803-1820)
- Historisch kadastraal minuutplan (1800-1832)
- Historische topografische en militaire kaarten (1830 tot 1978)
- Moderne topografische kaart (tot 2024)

De Heemkundekring Rieckevorts Heem, is op 30 september 2025 per contactformulier gecontacteerd met de vraag om aanvullende informatie betreffende het plangebied. Tot op heden is hierop nog geen reactie ontvangen.

2.2 Verkennend veldonderzoek door middel van boringen

Aan de hand van het Plan van Aanpak (PvA) en de Leidraad Inventariserend Veldonderzoek⁴ wordt een verkennend booronderzoek uitgevoerd. Het onderzoek is verkennend voor alle perioden. Het plangebied heeft een oppervlakte van circa 3.400 m². Bij het verkennend veldonderzoek zal daarom uitgegaan worden van zes boringen welke gelijkmatig over het plangebied worden verdeeld, zie Bijlage 2.

De boorlocaties worden uitgezet ten opzichte van de hoekpunten van de perceelsgrenzen, straten, en aanwezige bebouwing. Vervolgens wordt de hoogte van deze punten bepaald met het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN).

⁴ Tol et al. 2012.

Alle boringen worden gezet met een Edelmanboor met een boorkopdiameter van 7 centimeter en de boorkernen worden beschreven conform de ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2), zie Bijlage 8.

Hoewel niet het doel van een verkennend onderzoek, zal worden gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren zoals fragmenten keramiek, fosfaatvlekken, houtskoolresten, en verbrande leem. Om deze reden worden de opgeboorde monsters, waar nodig, verbrokkeld.

3. BUREAUONDERZOEK

3.1 Landschappelijke situatie – geologie en geomorfologie

Het plangebied ligt binnen het Maasterrassengebied in de lage Maasterrassen, direct ten noordoosten van het stijgingsgebied van de Peelhorst. De rivier de Maas bevindt zich op ongeveer 6,2 kilometer ten oosten van het plangebied. Door de directe nabijheid van de Peelhorst bestaat de ondergrond uit zandbodems die zijn afgedekt met een dun pakket dekzand van het Laagpakket van Wierden van de Formatie van Boxtel.⁵

In het Kwartair (circa 2,6 miljoen jaar geleden) zijn de rivierterrassen van de Maas ontstaan. Door klimaatschommelingen en gestage opheffing ontstond er een getrapt terrassenlandschap. Tijdens de ijstijden hadden de rivieren een onregelmatig debiet en grote sedimentaanvoer. Hierdoor ontstond er een vlechtend geulpatroon waarbij zand en grind werden afgezet over de gehele breedte van de actieve bedding. Gedurende interglacialen hadden de rivieren een meanderend karakter. De meanderende riviergeulen sneden zich in de oudere sedimenten die waren afgezet tijdens de ijstijden. Het actieve dal van de meanderende rivieren was minder breed. Hierdoor kwam de rest van de voormalige vlechtende rivierbedding tijdens het interglaciaal hoog en droog in het landschap te liggen. Door de afwisseling van warme en koudere perioden ontstaat een steeds diepere gelegen riviervlakte en ontstonden er rivierterrassen.

In de omgeving van het plangebied hebben de Maas en Rijn vrij grove grindhoudende zanden afgezet op de Midden-Pleistocene riviervlakte. Deze afzettingen behoren tot de Formaties van Urk en Kreftenheye. Onder invloed van tektonische opheffing verplaatste de Rijn zich. Door de opheffing in de omgeving heeft de Maas een vrij diep stroomdal gevormd.

Het terrassenlandschap van de Maas heeft een lange ontwikkelingsgeschiedenis, de oudste terrassen worden in het Saalien gedateerd (circa 130.000 jaar oud). Het eerstvolgende terras, gevormd onder de toenemende invloed van de Maas ligt circa 25 meter lager. Dit terras is gevormd in de periode van de laatste ijstijd, het Weichselien tot het Pleniglaciaal (circa 73.000 – 14.700 jaar geleden). De afzettingen uit deze periode behoren tot de formatie van Beegden.

Tijdens de korte warmere periode van het Allerød interstadiaal (circa 13.900 - 12.900 jaar geleden) ontwikkelde zich de vegetatie waardoor de sedimentatie en watertoevoer veranderde. Als gevolg hiervan vormde zich een hoofdgeul die zich meanderend in het tweede terras sneed. Hieruit ontstond een volgend terras dat ook wel bekend is als Allerød-terras, circa vier meter lager gelegen dan het vorige terras. De laatste fase voor de opwarming van het Holoceen omvat de Jonge Dryas (circa 12.900 - 11.700 jaar geleden). Tijdens de Jonge Dryas daalt de temperatuur weer waardoor de aanvoer van het sediment weer toenam. In deze periode neemt de rivier weer een vlechtend patroon aan. Dit vlechtende patroon stroomde met name aan de oostoever en erodeerde daar een groot deel van het Allerød-terras en zette hier matig fijne tot grove zanden af. De tweede helft van de Jonge Dryas was aanzienlijk droger; verstuivingen vanuit de rivierbedding zorgden voor afzettingen op het Allerød-terras en tweede terrasniveau. De verstuivingen vormden in de omgeving een dekzandpakket.

Volgens de oppervlakte geologiekaart⁶ bevindt het plangebied zich op dekzand en overige periglaciale afzettingen (code BX4). Deze afzettingen zijn onderdeel van het Laagpakket van Wierden van de Formatie van Boxtel.

⁵ Rensink e.a. 2019, 69.

⁶ Geologische overzichtskaart van Nederland, 2021.

Volgens boringen binnen Dinoloket die in de omgeving van het plangebied zijn gezet, blijkt dat er sprake is van fijn zand en matig grof zand (Formatie van Boxtel op Laagpakket van Wierden).⁷

Op de geomorfologische kaart (Bijlage 5)⁸ ligt het plangebied binnen een terrasvlakte bedekt of opgevuld met dekzand (code 2M42d). Op 80 meter ten zuidwesten van het plangebied begint een hoger gelegen gebied met een vlakte van ten dele verspoelde dekzanden of löss (code 2M53), een complex van dekzandwelvingen al dan niet met oud-bouwlanddek (code 3L51yc) en dekzandruggen al dan niet met oud-bouwlanddek (code 3B53yc). Een groot deel van de kern van Rijkevoort ligt ook op deze hoger gelegen landschapseenheden op circa 700 meter ten noordoosten van het plangebied. Op het kaartbeeld van het Actueel Hoogtebestand Nederland (AHN5, Bijlage 7)⁹ is de lagere ligging van het plangebied binnen de terrasvlakte duidelijk te herkennen. Ook de hoger gelegen ligging van de dekzandwelvingen en dekzandruggen ten noorden en ten zuiden van het plangebied zijn duidelijk herkenbaar. De maaiveldhoogte van plangebied ligt op 12,4 meter +NAP.

3.2 Landschappelijke situatie - bodem

Op de bodemkaart (Bijlage 6)¹⁰ zijn binnen het plangebied beekeerdgronden gevormd in lemig fijn zand (code pZg23g) gekarteerd. Beekeerdgronden zijn kenmerkend voor lagere gronden en dalen, waar vanwege de hoge grondwaterstand geen podzolering kan plaatsvinden. Door de aanvoer van organische stof ontstaat na verloop van tijd een bodem met een matig dik humeus dek (15-30 centimeter). De bovengrond van de beekeerdgrond (A-horizont) is circa 20-30 centimeter dik en zwart van kleur, en van natuurlijke oorsprong. De samenstelling van de ondergrond loopt sterk uiteen van zeer sterk lemig, zeer fijn zand tot leemarm, grindhoudend, matig fijn tot plaatselijk matig grof zand. De beekeerdgronden bevatten roestvlekken tot in de bovengrond. De aanwezigheid van roestvlekken duidt op een (zeer) slechte ontwateringstoestand van de ondergrond van deze bodem. De toevoeging '...g' geeft aan dat er grof zand en/of grind wordt verwacht op circa 40 tot 120 centimeter onder maaiveld.

Grondwatertrap

De mogelijk aanwezige gronden worden gekenmerkt door een gemiddeld hoge grondwaterstand, te weten grondwatertrap IV. Dit zijn de gemiddelde grondwaterstanden die op de bodemkaart staan aangegeven. Dit betekent dat de gemiddeld hoogste grondwaterstand dieper dan 40 cm beneden maaiveld ligt. De gemiddeld laagste grondwaterstand ligt tussen de 80 en 120 cm beneden maaiveld. Deze hoge grondwaterstand zorgt voor goede bewaringsomstandigheden voor eventuele organische resten.

3.3 Bewoningsgeschiedenis – historisch overzicht

De bestudeerde en beschikbare bronnen hebben het volgende beeld kunnen schetsen over de geschiedenis van Rijkevoort. Rijkevoort is van oorsprong een agrarische ontginningsnederzetting die gesticht is vanuit Beugen. De omgeving was aanvankelijk moerassig, wat te zien is aan veldnamen als Walsertse Broek, Papenvoortse Broek, Laageindse Broek, Hoogeindse Broek en Rijkevoortse Broek. De oudste vermelding van Rijkevoort dateert uit 1487.¹¹ De naam is een samenstelling van de woorden *rijke* en *voorde*. Het tweede woord slaat op een doorwaadbare plaats.

⁷ www.dinoloket.nl, identificatienummers B46C0423 en B46C0523.

⁸ Alterra 2024.

⁹ www.ahn.nl.

¹⁰ Alterra 2024.

¹¹ www.bhic.nl.

Het eerste woord is wat minder eenduidig. Het kan gaan om een persoonsnaam of, iets meer waarschijnlijk, om een variant van *rijt* (waterloop of klein beekje). Rijkevoort is dan een nederzetting waar een stroompje overgestoken kan worden.¹²

Volgens de Oorlogshandelingenkaart hebben er tijdens de Tweede Wereldoorlog gevechtshandelingen plaatsgevonden binnen het grondgebied van de huidige gemeente Land van Cuijk. Het lag namelijk in de opmarsroute van de geallieerde operatie “Market Garden”. Langs strategische plekken werden langs de opmarsroute luchtlandingstroepen gedropt om belangrijke bruggen veilig te stellen met als einddoel de grote Rijnbrug te Arnhem. De Duitse bezetter probeerde deze opmars zoveel mogelijk te vertragen met hevige grondgevechten als resultaat. Hierdoor wordt het risico op Niet-Gesprongen Explosieven (NGE) ingeschat als een zeer hoge kans.¹³ Er zijn binnen het werk van 5.1.2e geen gegevens bekend over enige oorlogsvernielingen in de Tweede Wereldoorlog binnen het dorp Rijkevoort. Dit is wel het geval voor naburige dorpen zoals Boxmeer, Oploo en Wanroij. Hier werden telkens enkele tientallen woningen beschadigd of vernield.¹⁴ Op de Indicatieve Kaart Militair Erfgoed (IKME) zijn binnen of in de directe omgeving van het plangebied geen gegevens bekend. Wel bevindt het zich tussen twee belangrijke verdedigingslijnes; de Maaslinie en de Peel-Raamstelling.¹⁵ In 1943 en 1944 vonden meerdere vliegtuigcrashes plaats in Rijkevoort en omgeving.¹⁶ Het is niet bekend of binnen of in de onmiddellijke omgeving van het plangebied oorlog gerelateerde verwoestingen of crashes hebben plaatsgevonden. Dit is dus niet uit te sluiten.

3.4 Bewoningsgeschiedenis – archeologische waarden

Op de leidende Archeologische Verwachtingskaart van de gemeente Land van Cuijk geldt voor het plangebied een middelhoge archeologische verwachting: gematigde verwachte dichtheid aan vindplaatsen.¹⁷ Dit heeft zich vertaald naar een zone Waarde – archeologie 6: middelhoge verwachting (gematigde verwachte dichtheid aan vindplaatsen) op de Archeologische Beleidskaart.

In de omgeving van het plangebied (binnen een straal van 1 kilometer) zijn volgens de gegevens uit Archis3 geen archeologische monumenten, maar wel meerdere archeologische waarnemingen en onderzoeksmeldingen bekend (Bijlage 3 en Tabel 1).

Onderzoeks- en vondstmeldingen in de omgeving van het plangebied

Onderzoeksmelding	Afstand	Soort onderzoek	Omschrijving
2337200100	Circa 70 m ten NO van het plangebied	Begeleiding door RAAP Archeologisch Adviesbureau in 2011	Betreft een archeologische begeleiding van een traject in functie van natuurherinrichtingsmaatregelen. De bodemopbouw bestond uit beekkeerdgronden. Er werden geen archeologische resten of vindplaatsen aangetroffen. Wel werden 20 ^e -eeuwse greppels aangetroffen die dienden voor de ontwatering van het gebied. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.
5684535100	Circa 60 m ten N van het plangebied	Booronderzoek door Sweco in 2025	De bodemopbouw bestaat uit dekzandafzettingen met (plaatselijk) sterke gleyverschijnselen en ijzeroer, wat wijst op (in het verleden) wisselende en periodiek hoge grondwaterstanden, mogelijk als gevolg van kwel. Het plangebied is grotendeels verstoord dankzij ploegen en latere bouw- en graafactiviteiten.

¹² Van Berkel en Samplonius 2006, 377.

¹³ www.reaseuro.nl/oorlogshandelingenkaart/.

¹⁴ Van Blankenstein 2006, 154, 170, 198.

¹⁵ www.ikme.nl.

¹⁶ Auwerda en Grimm 2008, Verliesregisters 1943-44.

¹⁷ Archeologische beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk, RAAP-rapport 6589, 2024.

Onderzoeksmelding	Afstand	Soort onderzoek	Omschrijving
			De lage archeologische verwachting uit het voorafgaande bureauonderzoek wordt aangehouden. Er is bijgevolg geen vervolgonderzoek geadviseerd.
3976261100	Circa 30 m ten N van het plangebied	Begeleiding door RAAP Archeologisch Advies-bureau in 2015	Binnen de deelgebieden was een verwachting gespecificeerd voor beekovergangen, dijklichamen, afvaldumps, resten van jacht en visvangst en rituele deposities. Deze resten werden niet aangetroffen. Het plangebied bleek op verschillende plaatsen ontgraven tot in de C-horizont. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.
2396097100	Circa 830 m ten NO van het plangebied	Booronderzoek door De Steekproef in 2013	Het dekzand blijkt tot relatief grote diepte vergraven. Door deze diepe bodemverstoring op het overgrote deel van het plangebied kunnen nauwelijks nog behoudenswaardige resten van archeologische sporen aanwezig zijn. Overigens heeft het naboren met een megaboer en het zeven van het hiermee opgeboorde zand geen archeologische indicatoren opgeleverd die op de aanwezigheid van dergelijke sporen zouden kunnen wijzen. Er is dan ook geen vervolgonderzoek geadviseerd.
2442411100	Circa 830 m ten NO van het plangebied	Begeleiding door VUHbs archeologie in 2014	Tijdens deze begeleiding werden drie vermoedelijk middeleeuwse sporen aangetroffen onder een plaggendek. Het grootste gedeelte van het plangebied blijkt vrij te zijn van diepgaande verstoringen. De aangetroffen sporen lijken te wijzen op de perifere zone van een woonplaats uit de late middeleeuwen of misschien het begin van de nieuwe tijd. Zeker is dat de sporen zijn gegraven voordat het plaggendek is opgeworpen. Er is geadviseerd tot behoud <i>in situ</i> wanneer mogelijk.
5833575001	Circa 930 m ten NO van het plangebied	Bureauonderzoek door KSP Archeologie in 2025	Lopend onderzoek. Nog geen eerste bevindingen raadpleegbaar.
4875823100	Circa 900 m ten W van het plangebied	Booronderzoek door Aeres Milieu in 2020	Het booronderzoek toont aan dat het plangebied gelegen is in een zeer natte bodem. Dergelijke bodems zullen dankzij hun natte aard niet gebruikt zijn voor vestiging of andere menselijke activiteiten. Het aangetaste karakter is het gevolg van latere landbouwactiviteiten. Er is geen vervolgonderzoek geadviseerd.
4570988100	Circa 980 m ten NO van het plangebied	Vondstmelding (2015)	Betreft een vrijwel geheel intact aardewerken kannetje met zeer geringe afmetingen (een miniatuurvorm?) aangetroffen op circa 1 m -mv bij het graven van een kuil. Meerdere in aardewerk uit de late middeleeuwen en de nieuwe tijd gespecialiseerde collega's zijn door de meldpuntarcheoloog gecontacteerd om hun mening over het kannetje te geven en geen enkele van hen gaf aan het aardewerk te (her)kennen. Het ziet er veeleer uit als een typisch snel en in massa vervaardigd product uit het Middellandse Zeegebied (late 18 ^e eeuw tot en met de vroege 20 ^e eeuw).
2876224100	Circa 240 m ten O van het plangebied	Vondstmelding (jaartal onbekend)	Betreft een vuursteenvondst (bijl – Flint – Ovalbeil) uit het neolithicum.

Tabel 1. Overzicht van Archismeldingen binnen een straal van 1 km rond het plangebied.

In de directe omgeving van het plangebied zijn nog maar weinig archeologische onderzoeken uitgevoerd. Uit de weinige onderzoeken blijkt de bodem echter zodanig verstoord of van een natte aard dat er geen indicaties zijn voor archeologische sporen. Een uitzondering vormen de drie vermoedelijk middeleeuwse sporen aangetroffen onder een plaggendek, circa 830 meter ten noordoosten van het plangebied.

3.5 Bewoningsgeschiedenis – historisch kaartmateriaal

In het kader van het bureauonderzoek is historisch kaartmateriaal bestudeerd. Op de Meierijkaart van 5.1.2e uit 1794 (Figuur 2) ligt het plangebied pal binnen een broekgebied tussen de historische kernen van Rijkevoort en Papenvoort. Van de Papenvoortsedijk lijkt nog geen sprake te zijn. Op de Tranchotkaart (1803-1820, Figuur 3) is het plangebied wel gelegen aan (de voorloper van) de Papenvoortsedijk. Het ligt nog steeds in moerassige gronden.

Op het minuutplan uit het begin van de 19^e eeuw (Figuur 4)¹⁸ is de situatie op kadastraal niveau te zien. Het plangebied is nog steeds, net zoals de directe omgeving, onbebouwd. Het moerassige gebied staat op de kaart aangegeven als *Het Papenvoorts Broek*. Het plangebied lijkt wat van de weg af te liggen. Dit kan te wijten zijn aan afwijkende karteermethoden in het verleden of mogelijks betreft het hier een voorloper van de Papenvoortsedijk met een iets ander verloop. Volgens de Oorspronkelijke Aanwijzende Tafels (OAT)¹⁹ behorende bij het minuutplan, is het perceel en de omliggende percelen in gebruik als weiland.

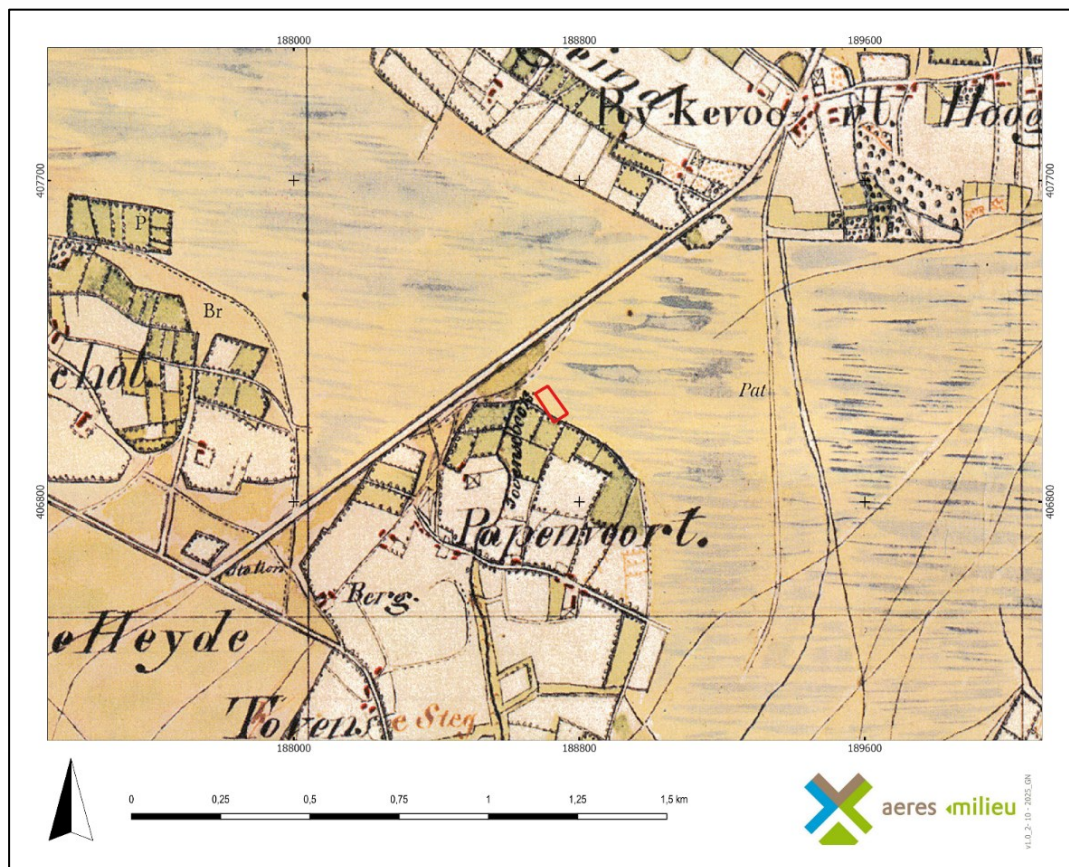
Ook op de kaarten uit 1900, 1950, 1978 en 2007 (Figuur 5) blijft het plangebied onbebouwd en is het in gebruik als weiland en/of akkerland. Pas in 1978 verschijnt ten oosten van het plangebied de (huidige) bebouwing. Deze zal doorheen de jaren worden aangevuld tot de huidige situatie.

18 www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl Gemeente Beugen en Rijkevoort, sectie C, blad 2. Minuutplannen zijn de oorspronkelijke kadastrale kaarten die zijn vervaardigd vanaf 1811 en 1812 in navolging van de Fransen o.l.v. 5.1.2e Het zijn grondbeschrijvingen (kadasters) van de gemeenten met hierop aangegeven de percelen, perceelnummers en gebouwen.

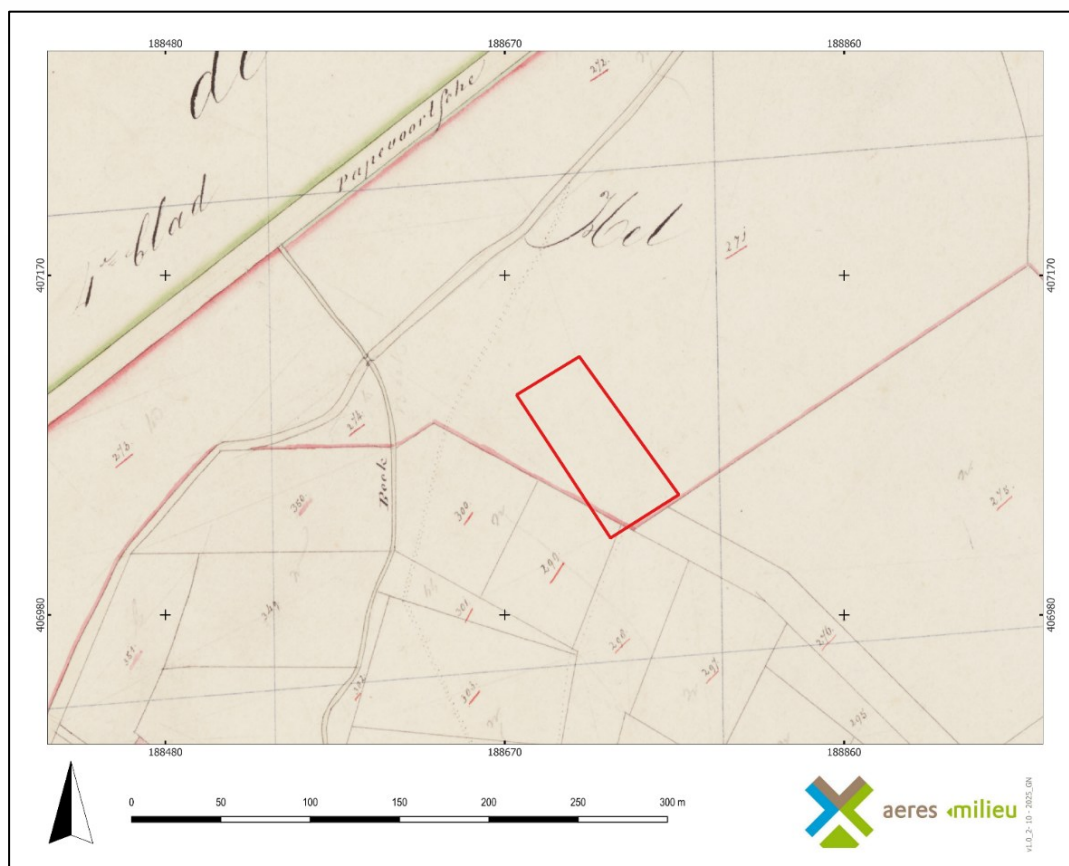
19 OAT = Oorspronkelijke Aanwijzende Tafel. Dit is een register uit 1832 waarin diverse gegevens in vermeld staan die betrekking hebben op de betreffende percelen, zoals de eigenaar, beroep en woonplaats, alsmede het grondgebruik en de oppervlakte.

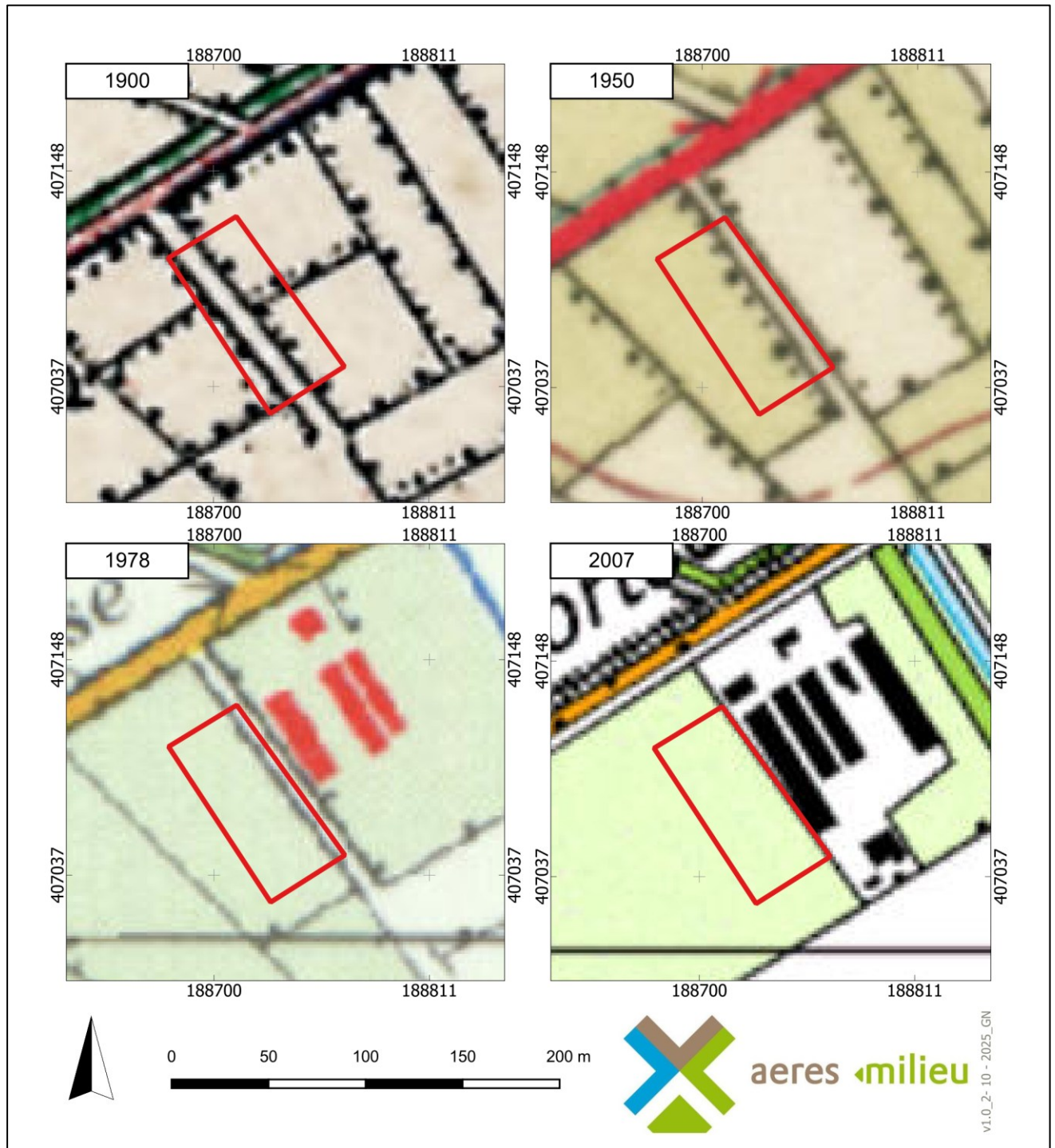
Figuur 2. Uitsnede van de Meerijkaart van 5.1.2e uit 1794, met in het rood bij benadering het plangebied aangegeven (Bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Figuur 3. Uitsnede van de Tranchotkaart (1803-1820) met in het rood bij benadering het plangebied aangegeven (Bron: Landesvermessungsamt, 1969).

Figuur 4. Uitsnede van het kadastraal minuutplan uit 1811-1832, met in het rood bij benadering het plangebied aangegeven (Bron: www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl).

Figuur 5. Uitsneden van historische kaarten uit de perioden 1900, 1950, 1978 en 2007. Het plangebied is aangegeven met het rode kader (Bron: www.topotijdreis.nl).

4. VERWACHTINGSMODEL

Jager-verzamelaars uit het paleolithicum en mesolithicum hebben als woon- en verblijfplaats vaak voor de flanken van hoger liggende terreingedeelten in het landschap gekozen. Bij voorkeur in de buurt van (open) water. Nabijgelegen watervoorzieningen waren belangrijk voor drinkwater en de aanwezige biodiversiteit. Dit vergemakkelijkte de jacht en het verzamelen van plantaardig voedsel. De omgeving van het plangebied ligt in een lager gelegen terrasvlakte, tussen twee hoger gelegen zones van dekzandruggen. Er waren geen nabijgelegen watervoorzieningen beschikbaar. In de directe omgeving zijn tot op heden geen vuursteenvondsten uit deze periode bekend. Binnen het plangebied worden beeekeerdgronden verwacht. Beekeerdgronden hebben wel een eerdlaag, maar deze is van nature gevormd en niet zo dik. Hierdoor zijn de archeologische resten minder goed beschermd tegen latere invloeden. De aanwezigheid van roestvlekken in dit soort bodems duidt op een (zeer) slechte ontwateringstoestand van de ondergrond van deze bodem. Al deze factoren zorgen voor de toekenning van een lage verwachting voor vindplaatsen uit het laat-paleolithicum tot en met het mesolithicum. Eventueel kunnen wel *off-site* verschijnselen zoals voordes en rituele deposities worden aangetroffen vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem.

Vanaf het (laat-)neolithicum ontstaan de eerste landbouwculturen die gekenmerkt worden door meer sedentaire nederzettingen. Deze nederzettingen worden gekenmerkt door (semi-)permanente woningen die soms diep in de grond gefundeerd waren, waarbij men een voorkeur had voor hoger en droger gelegen gebieden. De laaggelegen positie ten opzichte van de directe omgeving zal niet meteen een aantrekkelijke vestigingsplaats zijn geweest voor latere landbouwende samenlevingen. Verder spreekt de (zeer) slechte ontwateringstoestand van de beeekeerdgronden in het nadeel voor bewoning in deze periode. Er is wel een archeologische vuursteenvondst uit het neolithicum bekend op circa 240 meter ten oosten van het plangebied (*onderzoeksmelding 2876224100*). Op basis hiervan geldt een middelhoge verwachting voor de periode neolithicum tot en met vroege middeleeuwen. Voor nederzetting resten geldt er een lage verwachting voor deze periode. Ook hier kunnen eventueel wel *off-site* verschijnselen worden aangetroffen vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem.

Het plangebied ligt aan de Papenvoortsedijk. Deze straat vormde een uitvalsweg vanuit de historische kern van Rijkevoort en liep zuidwaarts naar de heidegronden. Het plangebied en omgeving was gelegen in een moerassig gebied en vooral in gebruik als weidegronden. Het plangebied blijft tot de dag van vandaag onbebouwd. Ook hier ontbreken de archeologische vondsten en vindplaatsen op een aantal vermoedelijk middeleeuwse sporen (*onderzoeksmelding 2442411100*) na. Deze sporen zijn aangetroffen op een hoger gelegen dekzandrug. Op basis hiervan en de natte omgeving geldt voor de periode late middeleeuwen en nieuwe tijd een lage verwachting. Eventueel aanwezige archeologische resten worden vanaf het maaiveld verwacht en kunnen bestaan uit resten van verbindingswegen of knuppelpaden, perceelscheidingen, sporen van agrarische activiteiten.

Wat betreft de conservering en gaafheid van eventueel aanwezige archeologische resten kan het volgende gesteld worden: Binnen het plangebied worden beeekeerdgronden verwacht. Deze gronden hebben wel een eerdlaag, maar deze is van nature gevormd en niet zo dik. Hierdoor zijn de archeologische resten minder goed beschermd tegen latere invloeden. Door de gemiddeld hoge grondwaterstand (GWT IV) kunnen eventueel bewaarde organische resten wel goed bewaard zijn.

Periode	Verwachting	Verwachte kenmerken vindplaats	Diepteligging sporen
Laat-paleolithicum - mesolithicum	Laag	<i>Off-site</i> verschijnselen: zoals voorden en rituele depositie	Vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem
(laat)-neolithicum – vroege middeleeuwen	Laag	Nederzettingsresten, fragmenten aardewerk, natuursteen, gebruiksvoorwerpen	Vanaf de Aap-horizont tot in de oorspronkelijke bodem
	Middelhoog	<i>Off-site</i> verschijnselen: zoals voorden en rituele depositie	
Volle middeleeuwen – nieuwe tijd	Laag	Resten van verbindingswegen of knuppelpaden, perceelscheidingen en sporen van agrarische activiteiten	Vanaf het maaiveld

Tabel 2. Archeologische verwachting per periode.

Bodemverstoring

Mogelijk is verstoring opgetreden als gevolg van het gebruik als akkerland (diepploegen).

Op basis van de KLIC-melding (uitgevoerd op 30 september 2025) zijn binnen het plangebied geen kabels/leidingen gegraven die voor een verstoring van de bodem kunnen hebben gezorgd.

5. VELDWERKZAAMHEDEN

5.1 Algemeen

Het doel van het verkennend veldonderzoek door middel van boringen is het toetsen van de opgestelde gespecificeerde archeologische verwachting voor het plangebied waarbij de bodemopbouw in kaart wordt gebracht en daarmee de mogelijke aanwezigheid van een potentieel archeologisch vondstniveau (Hoofdstuk 4). Hiertoe zijn op 11 november 2025 in totaal zes boringen gezet (zie Bijlage 2 en 8). De boringen zijn uitgevoerd met een Edelmanboor met een diameter van 7 centimeter. De boordiepte was 100 centimeter onder maaiveld. De boorkernen zijn conform ASB (Archeologische Standaard Boorbeschrijving 5.2) beschreven, zie Bijlage 8. De hoogteligging van de boorpunten ten opzichte van NAP is afgeleid van het AHN5.²⁰ De maaiveldhoogte in het plangebied varieert van circa 12,40 tot 12,50 meter +NAP.

Er is geen oppervlakte kartering uitgevoerd in verband met de aanwezige begroeiing.

Figuur 6. Foto van het plangebied, kijkende in zuidoostelijke richting (Foto: 11 november 2025).

5.2 Fysisch geografische beschrijving van de bodemopbouw

De top van de bodem wordt gevormd door een matig humeus, matig siltig, matig fijn zandpakket. De kleur van dit pakket is bruingrijs. De dikte van het humeuze toppakket varieert van circa 30 tot 40 centimeter.

Hieronder volgt met een scherpe overgang een zwak siltig, matig fijn grindrijk zandpakket. Het zand is matig goed gesorteerd. De top van dit zandpakket heeft veelal een oranjebeige kleur. In boringen 1, 3, 4 en 5 heeft dit pakket een sterk vlekkelig karakter. Hierin zijn duidelijk bruingrijze zandbrokken in te herkennen. De top van dit pakket is aangetroffen op circa 30 tot 40 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 12,05 tot 12,15 meter +NAP.

Het oranjebeige zandpakket gaat scherp over in een zwak siltig, matig grof grindrijk zandpakket. Dit pakket heeft een (donker) grijze kleur.

Figuur 7. Foto van boring 6. De leesrichting is van links naar rechts (0 – 100 centimeter) (Foto: 11 november 2025).

5.3 Interpretatie

Uit het verkennend booronderzoek blijkt dat de natuurlijke ondergrond bestaat uit Pleistocene rivierafzettingen (Formatie van Beegden) met daarboven een pakket dekzandafzettingen (Laagpakket van Wierden, Formatie van Bortel). De rivierafzettingen bestaan uit fijn tot matig fijn grindrijk zand. Het pakket heeft een lichtgele tot grijze kleur en het grindgehalte neemt onderin veelal toe. De grove, grindhoudende, matig slecht gesorteerde zanden zijn onder hoogenergetische omstandigheden afgezet. Dit pakket is geïnterpreteerd als beddingafzettingen van de rivier de Maas. De Pleistocene rivierafzettingen zijn vervolgens afgedekt door een pakket dekzand. Het dekzand bestaat uit zwak siltig matig fijn, matig goed gesorteerd zand. De dekzandafzettingen zijn onderdeel van het Laagpakket van Wierden (Formatie van Bortel). Het dekzand is afgezet tijdens het Laat-Glaciaal (circa 14.700 tot 11.700 jaar geleden). In het dekzand komt fijn grind en relatief hoekige korrels voor. Dit duidt op dekzand met een lokale fluviale component afkomstig uit de nabij en in het plangebied gelegen Pleistocene stroomgordel(s).

De oranjebeige tot neutraal grijze kleur van de natuurlijke ondergrond en de gleyverschijnselen duidt op lange periode(n) van natte omstandigheden binnen het plangebied. De top van de natuurlijke ondergrond is aangetroffen op circa 30 tot 40 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 12,05 tot 12,15 meter +NAP.

De top van de bodem wordt in het plangebied gevormd door een circa 30 centimeter dikke moderne ploeglaag (Aap-horizont). Onder de Aap-horizont bevindt zich een circa 5 tot 10 centimeter dik antropogeen opgebracht pakket (Aa-horizont). De bodem in het gehele plangebied is in mindere of meerdere mate verstoord. In het gehele plangebied bestaat de bodem uit een scherp AC-bodemprofiel. Door het gebruik als akkerland is het plangebied is het oorspronkelijke bodemprofiel afgetopt en geëgaliseerd. De mate van verstoring is op basis van de top van de natuurlijke ondergrond minimaal, circa 10 centimeter.

5.4 Archeologische indicatoren

Alhoewel geen doel van een verkennend veldonderzoek door middel van boringen, is gelet op de aanwezigheid van archeologische indicatoren die kunnen wijzen op archeologische waarden in de ondergrond. Tijdens het onderzoek zijn dergelijke indicatoren echter niet aangetroffen.

6. CONCLUSIE

6.1 Algemeen

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de natuurlijke ondergrond uit fluviatiele sedimenten, onderdeel van de Formatie van Beegden, bestaat. Het (dieper gelegen) grindrijk zand/grindpakket zijn beddingafzettingen van de Maas. Hier bovenop zijn dekzandafzettingen van het Laagpakket van Wierden (Formatie van Bostel) aangetroffen. Het dekzand bestaat uit zwak tot matig siltig matig fijn, matig goed gesorteerd zand. De top van de natuurlijke ondergrond is aangetroffen op circa 30 tot 40 centimeter onder maaiveld. Dit komt overeen met circa 12,05 tot 12,15 meter +NAP. Er is tijdens het veldonderzoek ook vastgesteld dat de bodem in het plangebied in meer of mindere mate verstoord is. Er sprake van een scherp AC-bodemprofiel. De scherpe overgang naar de C-horizont kan mogelijk het gevolg zijn van een egalisatie voorafgaand aan de ontginning van het gebied en/of door opname in het bovenliggend dek middels (diep)ploegen. Dit betekent dat de top van het potentieel archeologisch niveau voor de periode jagers-verzamelaars niet meer intact is. Deze vindplaatsen zijn immers erg kwetsbaar en zullen, indien deze aanwezig zijn geweest, alleen nog *ex-situ* kunnen worden aangetroffen. Een ander gegeven is dat de omgeving wellicht te nat was voor kampementen e.d. De licht grijsbeige tot licht beige kleur van de natuurlijke ondergrond duidt op lange periode(n) van natte omstandigheden binnen het plangebied. Op basis hiervan blijft de lage verwachting voor de verwachting laat-paleolithicum – mesolithicum gehandhaafd. De middelhoge verwachting voor *off-site* blijft gehandhaafd.

Voor de daaropvolgende periode van meer sedentaire bewoningsvormen met robuustere sporen kan worden gesteld dat deze op basis van de bodembewaring naar verwachting nog goed aangetroffen kunnen worden. Echter, de licht grijsbeige tot licht beige kleur duidt op een natte en daarmee ongunstige landschappelijke ligging voor nederzettingen. Daarnaast zijn er ook geen archeologische indicatoren waargenomen. Om deze redenen wordt de middelhoge verwachting voor de periode laat-neolithicum – vroege middeleeuwen bijgesteld naar laag. De lage verwachting voor de late middeleeuwen – nieuwe tijd blijft gehandhaafd.

6.2 Beantwoording onderzoeksvragen

- Is er sprake van stratigrafische lagen die potentieel archeologische waarden kunnen bevatten?

Ja. Indien er archeologische resten aanwezig zijn, dan worden deze verwacht in de A-horizont (Aap- en/of Aa-horizont) tot in de C-horizont. Deze bevindt zich op 30 tot 40 centimeter onder maaiveld. Op basis van de natte ligging van het plangebied wordt de kans op het aantreffen van archeologische vindplaatsen laag geacht.

- In hoeverre zijn deze lagen intact en hoe reflecteert dit de kwaliteit van de mogelijk aanwezige archeologische resten?

De afwezigheid van een E- en B(C)-horizont in het bodemprofiel kan duiden op een recentere bewerking van de bodem. Ook de scherpe overgang tussen A- en C-horizont wijst op aftopping van de natuurlijke bodem en daarmee verstoring van (de bovenzijde van) het archeologisch relevant niveau. Een andere mogelijkheid is dat er geen podzolbodem heeft gevormd vanwege natte omstandigheden in het plangebied. De natte omstandigheden waarin het plangebied ligt maakt het plangebied minder aantrekkelijk als vestigingslocatie.

- Wat is de diepteligging van mogelijke archeologische resten en wat is de daadwerkelijke bedreiging van deze resten door de voorgenomen bodemingrepen?

Eventuele archeologische resten kunnen aangetroffen worden onder de A-horizont (Aap- en/of Aa-horizont). De C-horizont bevindt zich op een diepte tussen 30 en 40 centimeter onder maaiveld. Echter op basis van de landschappelijke ligging wordt de kans op het aantreffen van archeologische resten laag geacht. Hierbij komt het feit dat de top van het relevant archeologische niveau afgetopt is.

De diepte van de toekomstige verstoring is ten tijde van dit onderzoek niet bekend, maar uitgaande van een standaard funderingsdiepte zal de verstoring naar verwachting tot 0,8-1,0 meter beneden maaiveld reiken. Uitgaande van een standaard funderingsdiepte zouden ondiepe bodemingrepen geen bedreiging vormen voor de eventuele aanwezige archeologische resten.

7. AANBEVELINGEN

Op basis van het uitgevoerd verkennend veldonderzoek middels boringen kan worden gesteld dat de bodemopbouw binnen het plangebied bestaat uit een AC-bodemprofiel. Op basis van de boringen blijkt dat het plangebied in een natte omgeving ligt en daarmee niet aantrekkelijk was voor bewoning. Op basis van de landschappelijke ligging (natte omstandigheden) worden er geen archeologische sporen verwacht in het plangebied. De bovenzijde van de natuurlijke bodem is daarenboven afgetopt. Om deze reden wordt de kans op het aantreffen van archeologische resten laag geacht en zullen de voorgenomen graafwerkzaamheden geen bedreiging vormen voor het archeologisch bodemarchief.

Voor het plangebied wordt om bovenstaande redenen geen archeologisch vervolgonderzoek noodzakelijk geacht.

De resultaten van dit onderzoek zijn getoetst door de bevoegde overheid (gemeente Land van Cuijk) en akkoord bevonden.²¹

Wij willen de opdrachtgever erop wijzen dat dit selectieadvies nog niet betekent dat al bodemverstorende of voorbereidende activiteiten ondernomen kunnen worden.

Het uitgevoerde onderzoek is verricht conform de gestelde eisen en de conventionele methoden. Het doel van dit onderzoek is het inzichtelijk maken van de toestand van het aanwezige bodemarchief. Hiermee kan de beschadiging, dan wel vernietiging als gevolg van de voorgenomen verstoring van een mogelijk aanwezig bodemarchief tot een minimum worden beperkt.

Echter, kan door de aard van het onderzoek, dat steekproefsgewijs wordt uitgevoerd, niet volledig worden uitgesloten dat er archeologische resten aan- of afwezig zijn. Als gevolg hiervan is bij het aantreffen van archeologische resten, conform de Erfgoedwet van 2016, artikel 5.10 (Archeologische toevalsvondst) en 5.11 (Waarneming), een meldingsplicht van toepassing.

21 Beoordeling Rijkvoort, Papenvoortsedijk 4a, 5.1.2e, d.d. 13 februari 2026.

LITERATUURLIJST

Auwerda, F./ P. Grimm, 2008: *Verliesregister 1939-1945, Alle militaire vliegtuigverliezen in Nederland tijdens de Tweede Wereldoorlog*, Den Haag.

Bakker, de, H., 1966: 'De subgroepen van het systeem van bodemclassificatie voor Nederland', in *Boor en spade: verspreide bijdragen tot de kennis van de bodem van Nederland*, Wageningen.

Bakker, de, H./ J. Schelling, 1989: *Systeem van bodemclassificatie voor Nederland, de hogere niveaus*. Staring Centrum, Wageningen.

Berendsen, H.J.A., 2010: *Fysisch-geografisch onderzoek*, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2011: *De vorming van het land. Inleiding in de geologie en Geomorfologie*, Assen.

Berendsen, H.J.A., 2005: *Landschappelijk Nederland*, Assen.

5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / W.Z. Hoek, 2019: *Landschap in delen. De fysisch-geografische regio's*, Utrecht.

5.1.2e / K. Samplonius, 2006: *Nederlandse plaatsnamen. Herkomst en Historie*, Utrecht (Prisma).

Blankenstein, van, E., 2006: *Defensie- en oorlogsschade in kaart gebracht (1939 – 1945)*, Zeist.

5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / J. Stolp, 1995: *Handleiding bodemgeografisch onderzoek, richtlijnen en voorschriften. Deel A: Bodem*, Wageningen, DLO-Staring Centrum. Technisch Document 19A.

5.1.2e / H. Renes, 2007: 'De oude akkercomplexen in de oostelijke helft van Noord-Brabant en het noorden en midden van Limburg', in: 5.1.2e (red.), 2007: *Essen in zicht: Essen en eerddekken in Nederland: onderzoek en beleid*, Amersfoort (RCE).

5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / T.E. Wong, 2003 (red.): *De ondergrond van Nederland*. Groningen/Houten.

5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / B.I. Smit, 2019: *Archeologische Landschappenkaart van Nederland*, versie 3.0, Amersfoort.

SIKB, 2006: *Leidraad inventariserend veldonderzoek, Deel: karterend booronderzoek*, Gouda.

Stiboka (Stichting voor Bodemkartering), 1985: *Toelichting bij de kaartbladen 46 West Vierlingsbeek*, Wageningen.

5.1.2e / 5.1.2e / W.Z. Hoek, 2020: *De vorming van het land. Geologie en Geomorfologie*, Utrecht.

TNO, 2021: *Geologische overzichtskaart van Nederland*, Den Haag (www.dinoloket.nl).

Zonneveld, J.I.S., 1981: *Vormen in het landschap, hoofdlijnen van de geomorfologie*, Utrecht.

Digitale bronnen:

www.archis.cultureelerfgoed.nl	RCE, Archis3 (zoeken & vinden)
www.bagviewer.kadaster.nl	Basisregistratie Adressen en Gebouwen (BAG)
www.beeldbank.cultureelerfgoed.nl	Kadastraal minuutplan
www.bhic.nl	Website Brabants Historisch Informatie centrum
www.cultureelerfgoed.nl	Bronnen en kaarten
www.dinoloket.nl	Data en Informatie over de Nederlandse Ondergrond
www.pdok.nl	Basisregistratie Grootchalige Topografie (2019), kadaster.
www.ruimtelijkeplannen.nl	Bestemmingsplan
www.topotijdreis.nl	Bonnebladen en Topografische kaarten van Nederland
www.omgevingswet.overheid.nl/regels-op-de-kaart	Omgevingsloket

Archeologische kaarten en databestanden:

Actueel Hoogtebestand van Nederland (2008-2019). AHN4 en AHN5 (Geraadpleegd via www.arcgis.com, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data).

Alterra 2024: *Bodemkaart van Nederland, schaal 1:50.000, blad 46 West*, Wageningen UR (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Alterra 2024: *Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1:50.000*, Wageningen UR (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>, bijlage in QGIS vervaardigd op basis van digitale data Alterra).

Archeologische beleidskaart van de gemeente Land van Cuijk, RAAP-rapport 6589, 2024.

Archeologische Monumenten Kaart (AMK), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2007 (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>).

Archeologisch Informatie Systeem II (Archis3), Rijksdienst voor Cultureel erfgoed (RCE), Amersfoort, 2015 (Geraadpleegd via <https://zoeken.cultureelerfgoed.nl>).

Landesvermessungsamt, 1969, *Kartenaufnahme der Rheinlande Tranchot en v. Müffling*, 1801 – 1828, Keulen.

5.1.2e / 5.1.2e / 5.1.2e / A. H. Heidema, 2019. *Toelichting bij de legenda Geomorfologische kaart van Nederland, schaal 1: 1:50 000 (2019)*. Wageningen, Wageningen Environmental Research (geraadpleegd via <https://legendageomorfologie.wur.nl/>).

Bijlage 1

Topografische ligging onderzoeksgebied

188000

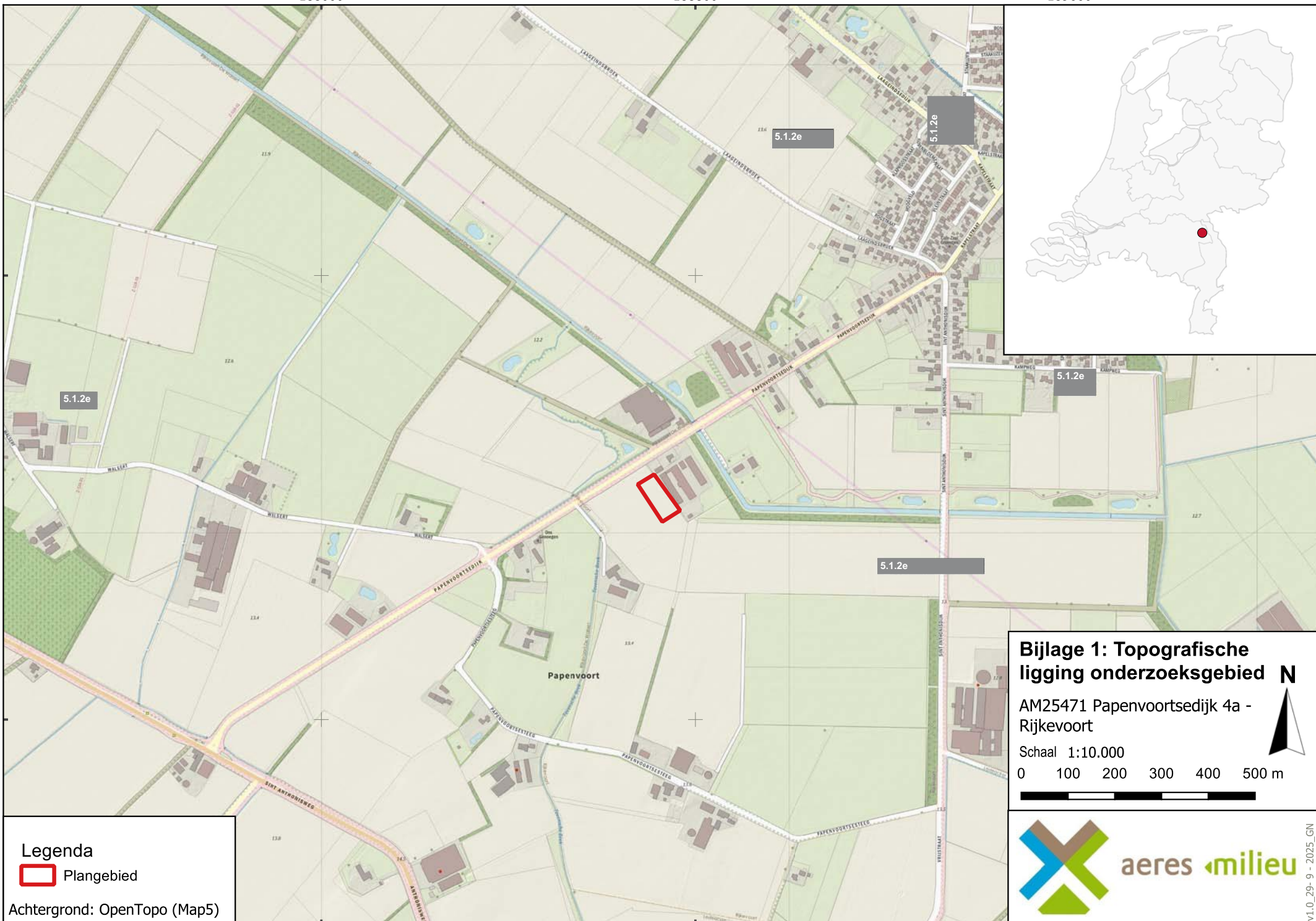
188800

189600

407550

406600

v1.0_29-9-2025_GN

Legenda

 Plangebied

Achtergrond: OpenTopo (Map5)

Bijlage 1: Topografische ligging onderzoeksgebied **N**

AM25471 Papenvoortsedijk 4a - Rijkevoort

Schaal 1:10.000

0 100 200 300 400 500 m

aeres milieu

Bijlage 2

Boorpuntenkaart

Legenda

Plangebied

Boringen

Achtergrond: Luchtfoto Actueel PDOK

Bijlage 2: Boorpuntenkaart

AM25471 Papenvoortsedijk 4a - Rijkevoort

Schaal 1:600

0612182430

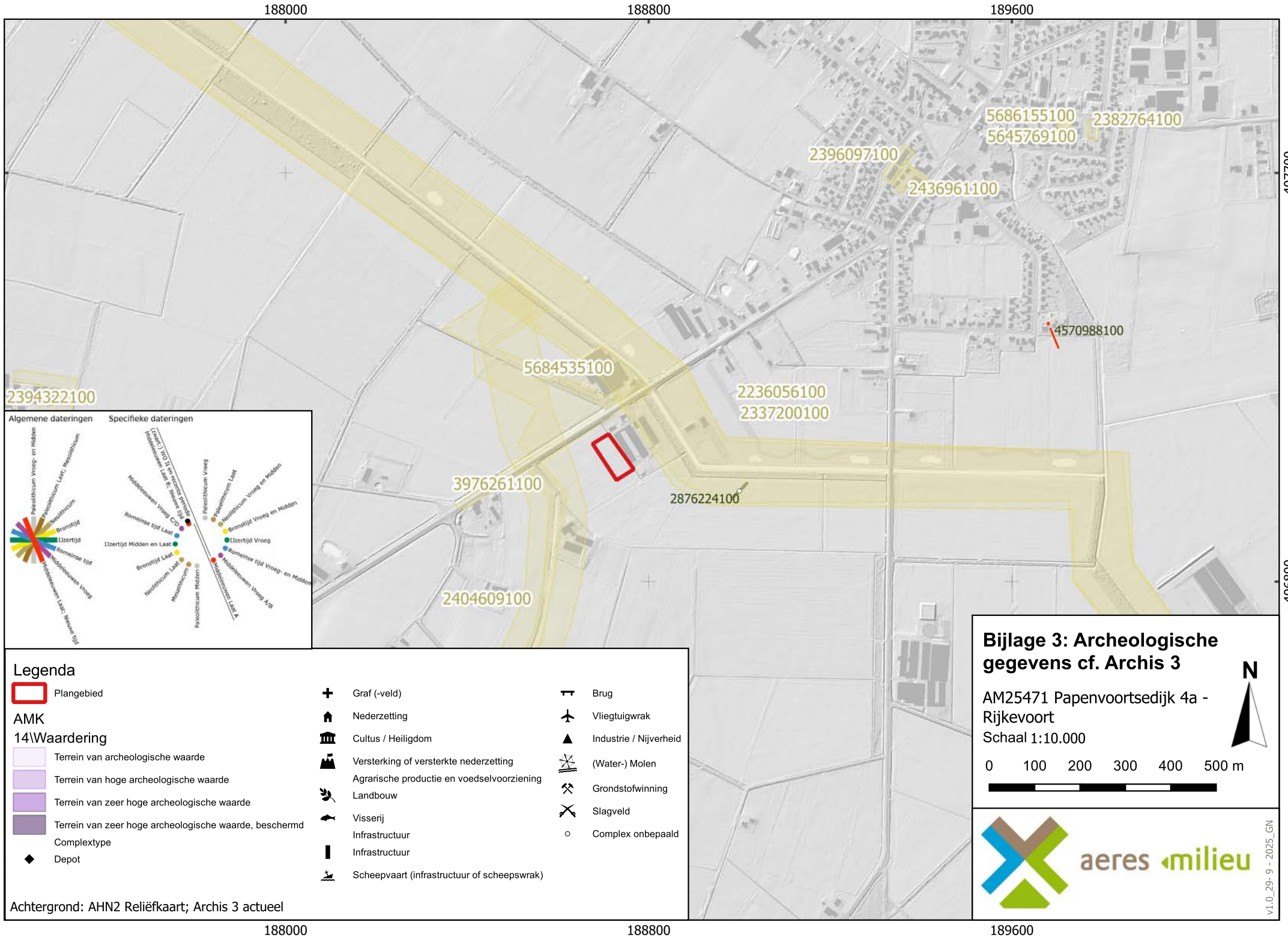
m

N

aeres milieuv1.0_27-11-2025_Lkr

Bijlage 3

Archeologische gegevens cf. Archis 3

Bijlage 4

Archeologische beleidskaart gemeente Land van Cuijk

188000

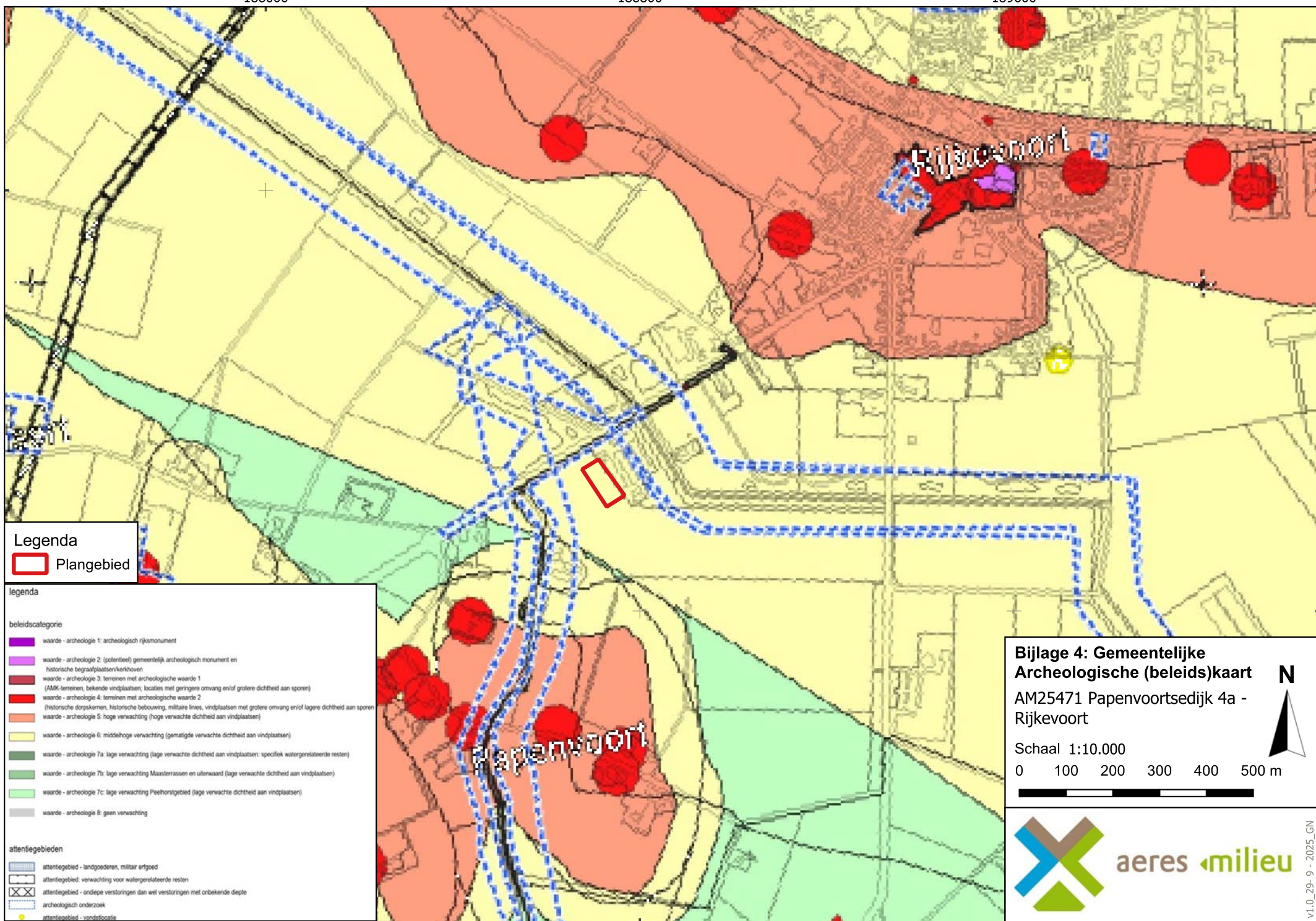
188800

189600

407700

406800

v1.0_29-9-2025_GN

Legenda

Plangebied

legenda

beleidscategorie

- waarde - archeologie 1: archeologisch rijksmonument
- waarde - archeologie 2: (potentieel) gemeentelijk archeologisch monument en historische begraafplaatsen/kerkhoven
- waarde - archeologie 3: terreinen met archeologische waarde 1 (AMK-terreinen, bekende vindplaatsen; locaties met geringe omvang en/of lagere dichtheid aan sporen)
- waarde - archeologie 4: terreinen met archeologische waarde 2 (historische dorpskernen, historische bebouwing, militaire linies, vindplaatsen met grotere omvang en/of lagere dichtheid aan sporen)
- waarde - archeologie 5: hoge verwachting (hoge verwachte dichtheid aan vindplaatsen)
- waarde - archeologie 6: middelhoge verwachting (gematigde verwachte dichtheid aan vindplaatsen)
- waarde - archeologie 7a: lage verwachting (lage verwachte dichtheid aan vindplaatsen: specifiek watergerelateerde resten)
- waarde - archeologie 7b: lage verwachting Maasterrassen en ultiwaard (lage verwachte dichtheid aan vindplaatsen)
- waarde - archeologie 7c: lage verwachting Peelhorstgebied (lage verwachte dichtheid aan vindplaatsen)
- waarde - archeologie 8: geen verwachting

aantelgebieden

- aantelgebied - landgoederen, militair erfgoed
- aantelgebied: verwachting voor watergerelateerde resten
- aantelgebied - ondiepe verstoringen dan wel verstoringen met onbekende diepte
- archeologisch onderzoek
- aantelgebied - vondstlocatie

**Bijlage 4: Gemeentelijke
Archeologische (beleids)kaart**
AM25471 Papenvoortsedijk 4a -
Rijkevoort

Schaal 1:10.000

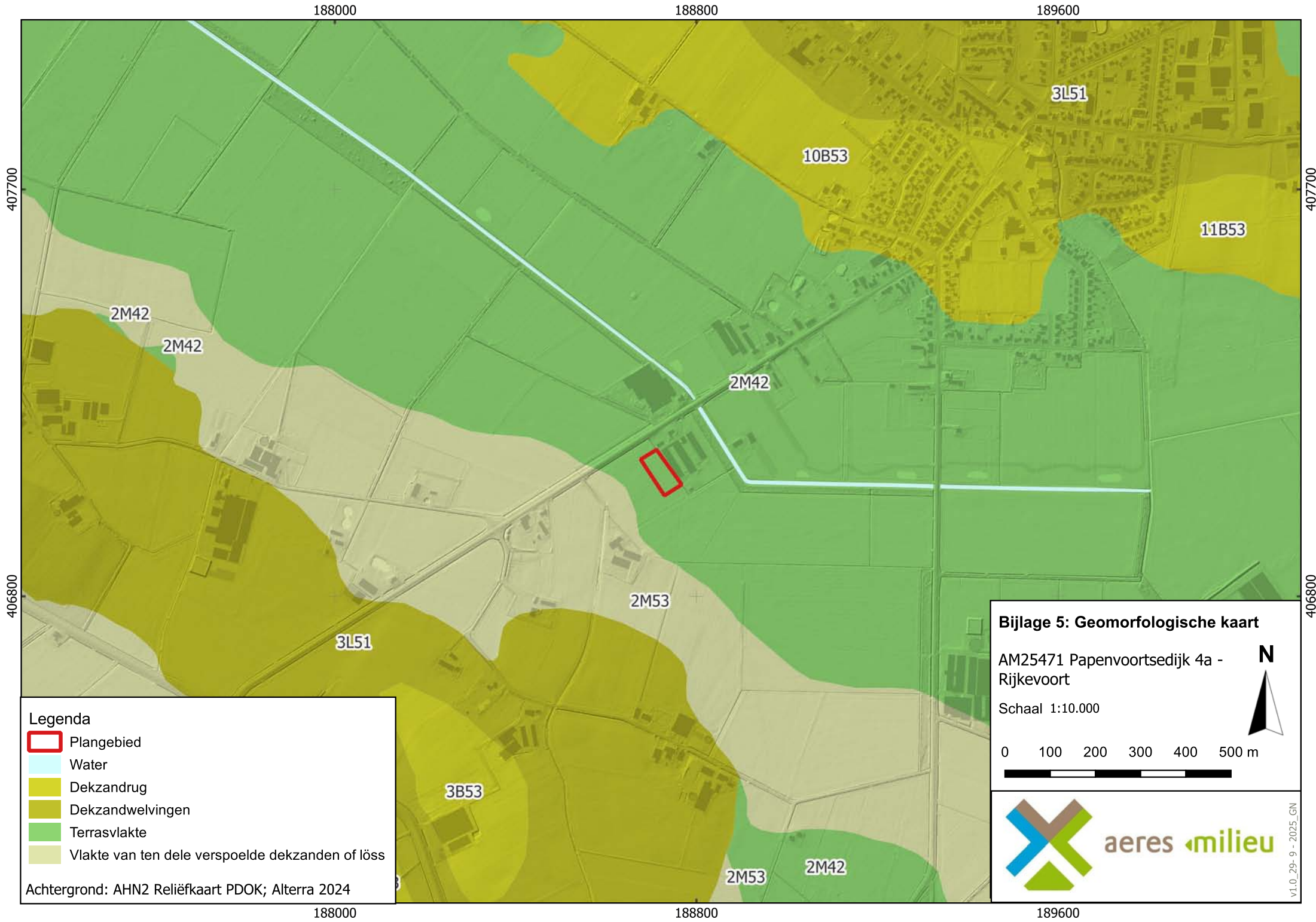
0 100 200 300 400 500 m

aeres milieu

Bijlage 5

Overzicht geomorfologische kaart

Legenda

- Plangebied
- Water
- Dekzandrug
- Dekzandwelingen
- Terrasvlakte
- Vlakte van ten dele verspoelde dekzanden of löss

Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Alterra 2024

Bijlage 5: Geomorfologische kaart

AM25471 Papenvoortsedijk 4a - Rijkevoort

Schaal 1:10.000

0 100 200 300 400 500 m

 aeres milieu

v1.0_29-9-2025_GN

Bijlage 6

Overzicht bodemkaart

188000

188800

189600

407200

407200

406400

406400

Legenda

- Plangebied
- Bebouwd gebied
- Laarpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Hoge zwarte enkeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Beekeerdgronden; lemig fijn zand
- Veldpodzolgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Beekeerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Gooreerdgronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Vlakvaaggronden; leemarm en zwak lemig fijn zand
- Vlakvaaggronden; grof zand

Achtergrond: AHN2 Reliëfkaart PDOK; Alterra 2024

188000

188800

189600

Bijlage 6: Bodemkaart

AM25471 Papenvoortsedijk 4a -
Rijkevoort

Schaal 1:10.000

0 100 200 300 400 500 m

aeres milieu

v1.0_30-9-2025_GN

Bijlage 7

Reliëfkaart

188000

188800

189600

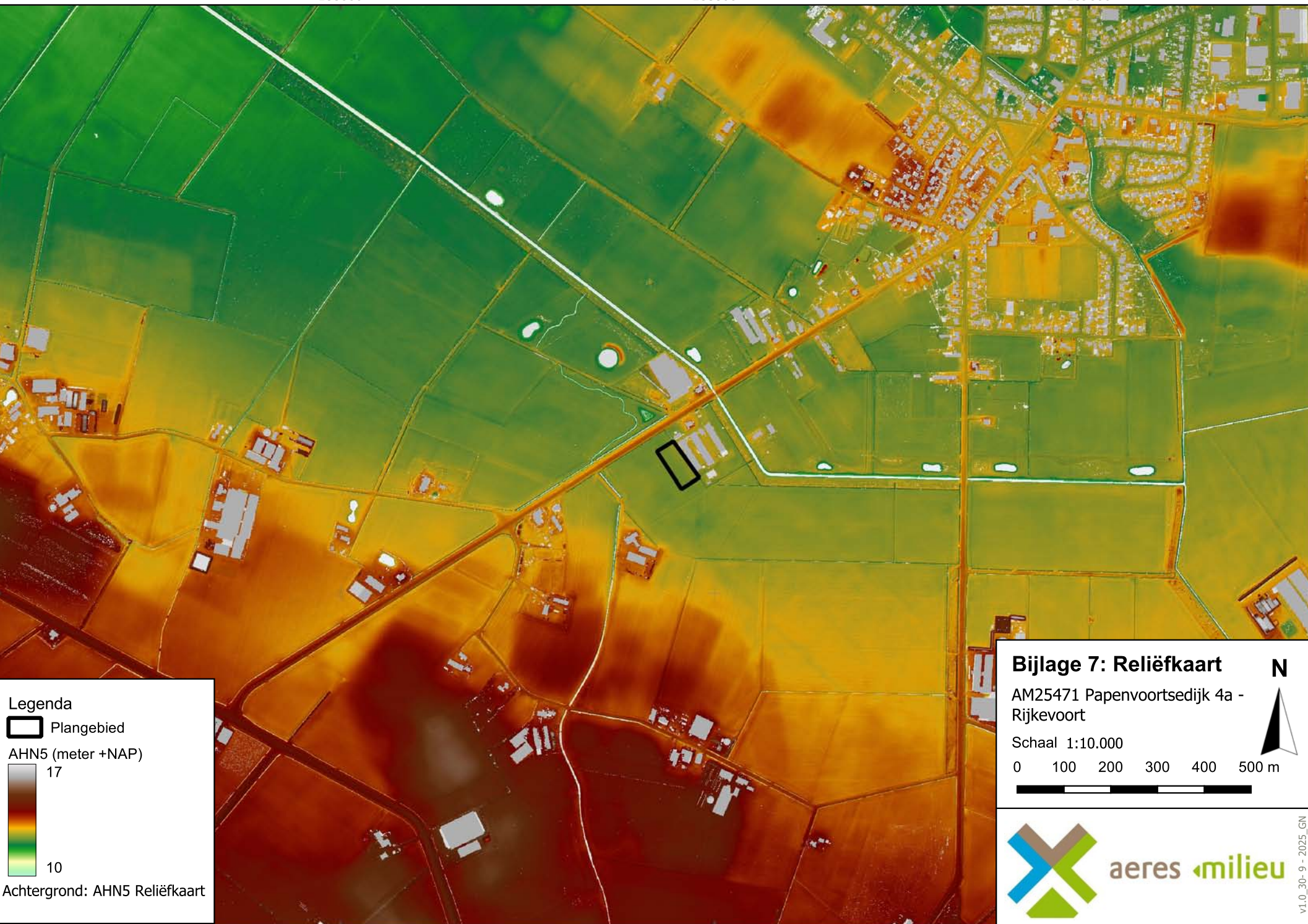
407700

406800

188000

188800

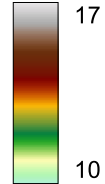
189600

Legenda

 Plangebied

AHN5 (meter +NAP)

Achtergrond: AHN5 Reliëfkaart

Bijlage 7: Reliëfkaart

AM25471 Papenvoortsedijk 4a -
Rijkevoort

Schaal 1:10.000

0 100 200 300 400 500 m

N

aeres milieu

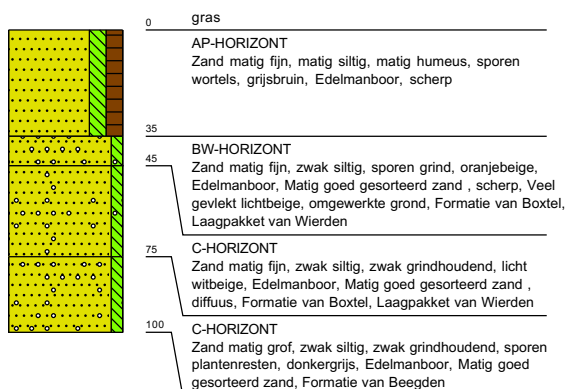
v1.0_30-9-2025_GN

Bijlage 8

Boorkernbeschrijvingen

Boring: 01

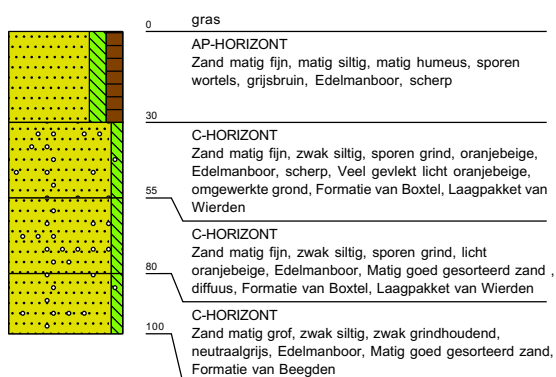
12.4 meter +NAP

Boring: 02

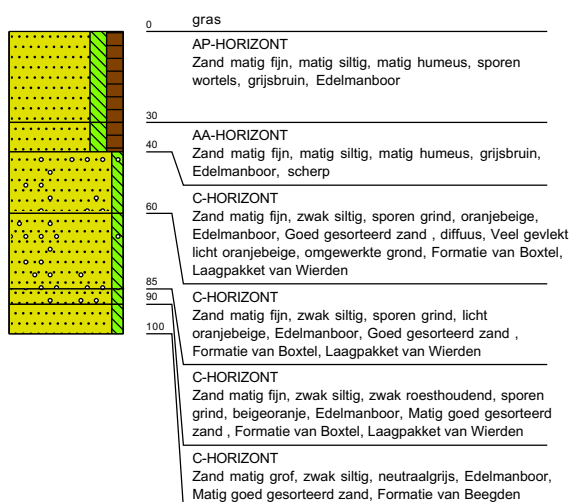
12.4 meter +NAP

Boring: 03

12.4 meter +NAP

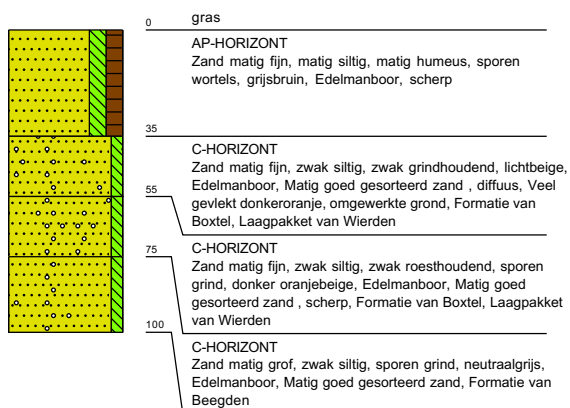
Boring: 04

12.5 meter +NAP

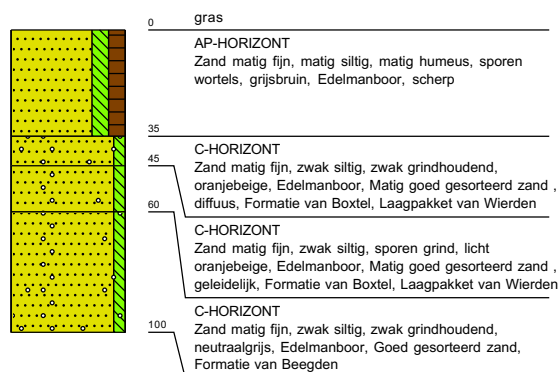

Boring: 05

12.4 meter +NAP

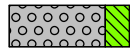
Boring: 06

12.5 meter +NAP

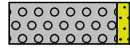

Legenda (conform NEN 5104)

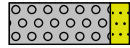
grind

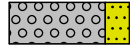
Grind, siltig

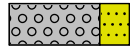
Grind, zwak zandig

Grind, matig zandig

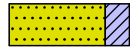

Grind, sterk zandig

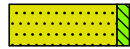

Grind, uiterst zandig

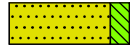
zand

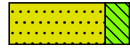
Zand, kleiïg

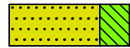
Zand, zwak siltig

Zand, matig siltig

Zand, sterk siltig

Zand, uiterst siltig

veen

Veen, mineraalarm

Veen, zwak kleiïg

Veen, sterk kleiïg

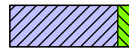

Veen, zwak zandig

Veen, sterk zandig

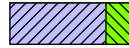
klei

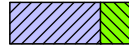
Klei, zwak siltig

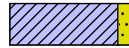
Klei, matig siltig

Klei, sterk siltig

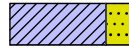
Klei, uiterst siltig

Klei, zwak zandig

Klei, matig zandig

Klei, sterk zandig

leem

Leem, zwak zandig

Leem, sterk zandig

overige toevoegingen

zwak humeus

matig humeus

sterk humeus

zwak grindig

matig grindig

sterk grindig

geur

- geen geur
- ◐ zwakke geur
- ◑ matige geur
- ◒ sterke geur
- ◓ uiterste geur

olie

- geen olie-water reactie
- ◻ zwakke olie-water reactie
- ◼ matige olie-water reactie
- ◽ sterke olie-water reactie
- ◾ uiterste olie-water reactie

p.i.d.-waarde

- ◻ >0
- ◐ >1
- ◑ >10
- ◒ >100
- ◓ >1000
- ◔ >10000

monsters

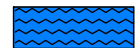
- ▬ geroerd monster
- ▬ ongeroerd monster
- volumering

overig

- ▲ bijzonder bestanddeel
- ◀ Gemiddeld hoogste grondwaterstand
- ≡ grondwaterstand
- ◆ Gemiddeld laagste grondwaterstand

slib

water

Legenda toegepaste uitzonderingsgrondslagen

In dit document zijn gegevens definitief geanonimiseerd op grond van:

Wet	Artikel	Omschrijving	Pagina's
Wet open overheid	Art. 5.1 lid 2 sub e	De eerbiediging van de persoonlijke levenssfeer	2, 5, 6, 13, 15, 16, 26, 27, 28, 30